

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobců: **a) Okrašlovací spolek Zdíkovska**, se sídlem Zdíkov 235, **b) Česká společnost ornitologická**, se sídlem Praha 5, Na Bělidle 252/34, zastoupených Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem se sídlem Tábor, Příběnická 1908, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 1442/65, za účasti **I. Klubu českých turistů**, se sídlem Praha, Revoluční 1056/8a, zastoupeného JUDr. Milanem Hoke, advokátem se sídlem Benešov, Tyršova 2071, **II. Obce Modrava**, se sídlem Modrava 63, zastoupené JUDr. Tomášem Samkem, advokátem, se sídlem Příbram, Pražská 140, v řízení o kasační stížnosti **Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava**, se sídlem Vimperk, 1. Máje 260, zastoupené JUDr. et Ing. Petrem Petržílkem, Ph.D., se sídlem Úvaly, Dvořákova 1624, o kasační stížnosti žalovaného a o kasačních stížnostech osob zúčastněných na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 7. 2013, č. j. 10 A 4/2013 - 57, o návrzích Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava a osoby zúčastněné na řízení II. na přiznání odkladného účinku jejich kasačním stížnostem,

t a k t o :

Kasačním stížnostem **s e n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Českých Budějovicích výše nadepsaným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2012, č. j. 1350/510/2012-2 O 45/12 95429/ENV/2012 a rozhodnutí Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „Správa NP a CHKO Šumava“) ze dne 11. 10. 2012, zn. SZNP 03911/2012/20-NPS 0860/2012, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta odvolání žalobců proti rozhodnutí Správy NP a CHKO Šumava, kterým bylo vyhověno žádosti osoby zúčastněné na řízení I. o vydání souhlasu s vyznačením pěší turistické trasy *rozcestí Břežník – Modrý sloup* standardizovaným značením Klubu českých turistů.

Proti tomuto rozsudku nyní brojí Správa NP a CHKO Šumava i osoba zúčastněná na řízení II. (dále jen „stěžovatel“) kasačními stížnostmi, v rámci nichž zároveň požádaly Nejvyšší správní soud o přiznání odkladného účinku. Tyto návrhy jsou shodně odůvodněny poukazem na probíhající turistickou sezónu, propagaci nové pěší turistické trasy *rozcestí Břežník – Modrý sloup* ze strany osoby zúčastněné na řízení I. na evropské i vnitrostátní úrovni, důrazem

na ekonomickou ztrátu a investice stěžovatele do značení a úpravy této stezky, včetně vybudování povalového chodníku, a konečně akcentem na veřejný zájem (turistické) veřejnosti na návštěvnosti této lokality.

Ostatní účastníci a zúčastněná osoba nevyužili v soudem stanovené lhůtě možnosti vyjádřit se k těmto návrhům.

Po zhodnocení důvodů uváděných ve zmiňovaných návrzích a skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasačním stížnostem nejsou v daném případě naplněny.

Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tyto důsledky pak z povahy věci dopadají i na správní rozhodnutí, proti němuž žaloba směřovala. Tento postup proto musí být vyhrazen pro výjimečné případy.

Podle nyní účinného znění ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užíje přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje na jedné straně hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán), s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán), jako hlediska druhé. K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, lze-li důvodně usuzovat, že újma stěžovatele, jakožto důsledek nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, by byla nepoměrně větší případné újme jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno; současně je nutné vyloučit možnost kolize odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese také břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních a relevantních tvrzení, a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má. Toto břemeno, jak vyplývá z žádosti o přiznání odkladného účinku, stěžovatelé unesli, a důvody vzniku újmy v kasační stížnosti zdejšímu soudu srozumitelně předestřeli.

Co se týče konkrétních důvodů, o které jsou žádosti opřeny, ty lze v zásadě rozdělit na dva okruhy. Na prvním místě je poukazováno na ekonomickou ztrátu (mj. i ve formě ušlého zisku), která osobě zúčastněné na řízení II. (coby přílehlé turistické destinaci) vzniká v důsledku zrušujícího rozsudku krajského soudu, na místě druhém je poukazováno na (zmařené) investice Správy NP a CHKO Šumava, která, při vědomí právní moci obou správních rozhodnutí, již provedla úpravu (vybudování chodníku) a standardizované značení na předmětné trase. Na místě druhém se stěžovatelé dovolávají zájmu veřejnosti na zpřístupnění této lokality.

Nejvyšší správní soud, aniž by jakkoli předjímal své konečné stanovisko ve věci samé, vyšel při rozhodování o těchto návrzích především ze skutečnosti, že mezi účastníky a zúčastněnými osobami neexistuje shoda v tom, zda vybudování trasy *rozcestí Březník – Modrý sloup* bude představovat zásah do Evropsky významné lokality (viz směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, a nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit), soustavy Natura 2000 a Ptačí oblasti Šumava (v konkrétní rovině zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněného živočicha tetřeva hlušce), či nikoli, případně, do jaké míry. Je přitom nesporné, že zde existuje veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny, ve smyslu ustanovení § 58 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dle kterého je každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona. Ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) citovaného zákona sice umožňuje povolit výjimku z uvedených zákazů mimo jiné v zájmu „*veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru*“, avšak jen tehdy, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany (§ 56 odst. 1 věta druhá zákona).

Ve světle výše citovaných ustanovení vychází Nejvyšší správní soud z úvahy, že pokud tu nesporně existuje veřejný zájem na minimalizaci zásahů do Evropsky významné lokality Šumava, do soustavy Natura 2000 či do Ptačí oblasti Šumava, a to v konkrétní rovině veřejný zájem na ochraně kriticky ohroženého druhu živočicha, jehož přirozený biotop by mohl být vybudováním předmětné turistické trasy narušen, nemůže být z povahy věci naplněna podmínka uvedená v § 73 odst. 2 s. ř. s. *in fine*, která předpokládá, že přiznání odkladného účinku nebude (ani potenciálně) v rozporu s veřejným zájmem. Na tom nic nemění skutečnost, že teprve v řízení před zdejším soudem bude postaveno na jisto, zda vybudováním turistické trasy skutečně dojde k zásahu do výše vymezeného veřejného zájmu a zda případně skutečně existuje i jiný veřejný zájem, převažující nad zájmem na ochraně přírody (ať už údajný veřejný zájem na zpřístupnění předmětné lokality veřejnosti, jehož se dovolává stěžovatel ve svém návrhu, či jiný důležitý veřejný zájem).

Při vědomí, že všechny podmínky uvedené v § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být splněny kumulativně, a za situace, kdy jednu podmínku pro přiznání odkladného účinku nelze považovat za bezpečně naplněnou, je již bezpředmětné zabývat se druhým kritériem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy tím, zda by nepřiznání odkladného účinku mělo za následek nepoměrně větší újmu stěžovatele, než je újma, která by vznikla jiné osobě, bylo-li by takovému návrhu vyhověno. I přesto lze alespoň poznamenat, že případná ekonomická újma některého ze stěžovatelů, vyplývající ze zrušení předcházejících správních rozhodnutí, jistě nebude mít definitivní a nenapravitelný charakter, neboť bude-li v řízení před zdejším soudem přisvědčeno kasačním stížnostem, lze očekávat navrácení dosud vynaložených výdajů, byť v delším časovém horizontu, než bylo původně předpokládáno. To však nelze říci s jistotou o újmě, která by systaci účinků napadeného rozsudku hrozila jiným osobám, v tomto případě tzv. dotčené veřejnosti, jejíž zájmy na ochraně přírody a krajiny v tomto řízení hájí žalobci [k tomu viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 15. 10. 2009 ve věci *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsörening* (C-263/08), v návaznosti na čl. 10a směrnice Rady 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí; to vše s výhradou možného jiného posouzení této otázky v rozhodnutí ve věci samé]. Reparace naposledy uvedené újmy dotčené veřejnosti na životním prostředí by totiž z povahy věci nemusela být v budoucnu možná.

Z uvedených důvodů proto zdejší soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu